

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.— večji inzerati petič vrsta Din 4.— Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25. Rokopis se ne vrača.

Uredništvo in upravnništvo

Ljubljana, Knaifova ul. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:

MARIBOR, Grajski trg št. 8. — CELJE, Kocenova ul. 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. — Jesenice, Ob kolodvoru 101. — Račun pri pošt. ček. zavodu v Ljubljani št. 10.351.

MINISTRI MED NARODOM

Člani vlade v podunavskih krajih — Pomemben govor finančnega ministra dr. Švrljuge — Narod povsod odobrava delo sedanje vlade

Smederevo, 20. oktobra. AA. Včeraj so se ministri Uzunović, Kumandur, Švrljuga, Maksimović in Radivojevič sestali v meščani mesta Smedereva in zastopniki prebivalstva srezov podunavskega, gročanskega, veličoreškega in jasiškega. Ministre je sprejel okrožni inšpektor mesta Smedereva Radivojevič Jovanović v spremstvu mestnega načelnika Dragomira Popovića nekaj kilometrov pred mestom. Pred zgradbo inšpektorata v Smederevu jih je pričakovala množica 400 do 500 ljudi. Dr. Kumandur, ki je prej prišel v Smederevo, je pričakoval ostale ministre v družbi s predsednikom občine Ljubo Vidakovićem, ki je bil na čelu občinskega odbora, dalje s srezkim načelnikom Živom Kostićem in ostalimi zastopniki mestnih oblastev.

Točno ob 9. in pol so prispeli pred zgradbo okrožnega inšpektorata ministri gg. Uzunović, Maksimović, Švrljuga in Radivojevič. Pred inšpektoratom jih je pozdravil g. Ljubo Vidaković, predsednik smederevske občine, v imenu meščanov mesta Smedereva in občinskega odbora ter jim je želel priskočno dobrodošlico.

Ministri so po pozdravu odšli v veliko dvorano sodišča, ki je v isti zgradbi okrožnega inšpektorata, kjer je bilo napovedano zborovanje. Bilo je prisotnih tudi mnogo članov bivših političnih strank, javnih delavcev in drugih.

Skupščino je otvoril predsednik smederevske občine Ljubo Vidaković in iskreno pozdravil ministre, ki so prišli, da se v imenu Nj. Vel. kralja seznanijo z razmerami, razpoloženjem in potrebami naroda. Povdarjal je, da je prebivalstvo teh krajev s pravim navdušenjem sprejelo kraljevi manifest dne 6. januarja, kakor tudi drugi akt z dne 3. oktobra prošlega leta. Zaprozil je v imenu mesta Smedereva in okolice vse ministre, naj s predsednikom kr. vlade kot prvim sodelavcem Nj. Vel. kralja vztrajajo pri začetnem veličnem delu za veliko in srečno bodočnost Jugoslavije, ki gre pod modrim in viteškim žezlom našega narodnega kralja v sšajno bodočnost. Naposled je zaprosil ministre, da nadalje delajo po željah Nj. Vel. kralja in željah naroda in zedinjene domovine, močne Jugoslavije. Nato je g. Vidaković v daljšem govoru navedel potrebe mesta Smedereva.

Odvetnik Dimitrije Ljotič iz Smedereva je izjavil, da govori kot član banovskega sveta za srez podunavski. V imenu prebivalstva srez podunavskega se je zahvalil za neposredni način sestajanja kr. vlade s prebivalstvom, ki najbolj ustreza pravemu položaju, ker sedanja oblika vladavine, čeprav ni ravno demokratska, je demofilska, t. j. v korist naroda. Največja potreba našega naroda je, štedenje zlasti v sedanjih izredno težkih gospodarskih in finančnih razmerah, ki so vzemirile ves svet. Prosil je, naj vlada do popolnosti izvede princip absolutnega, striktnega in strogega štedenja. Zato naj se državni proračun po možnosti čim bolj zmanjša.

Nato je izjavil g. Ljotič svojo zahvalo vladi za trud pri izdajanju novih zakonov. Niti ena dosedanjih vlad ni v tako kratkem času izdala toliko raznovrstnih zakonov, toda pri tem naj se skrbi da bodo imeli večjo medsebojno zvezo. Zato je treba, da se zakoni pazljivo proučijo. Izrazil je nadalje željo, naj se pri plačevanju trošarine na alkohol ukinejo vse formalnosti, ki samo povzročajo nezadovoljnost. Naprosil je vlado, naj v sedanjem težkem mednarodnem položaju dela za ohranitev miru, kjerkoli ji je mogoče, in naj vztraja še dalje na začetni poti v dosedanjem delu v tem smislu, ki odgovarja najgloblji želji vsega našega naroda. Govornik je

nato govoril o miroljubnosti našega naroda in o potrebi, da se razvija v miru. V prošlosti ni naš narod nikdar imel prilike za miren razvoj, razen v dobi Nemaničev. Prosil je vlado, naj vztraja na tem potu in upošteva izražene želje. Sedanja vlada nima v državi nobenega nasprotnika in zato ji tudi ni treba ustanavljati strank. Največjo oporo ima v zaupanju Nj. Vel. kralja, za kraljem pa stoji ves narod.

Govornikove besede so bile sprejete z burnim odobravanjem. Zatem so govorili več ali manj v istem smislu Drazan Stanojevič, Jeremija Jeremić in Milosav Stefanović, predsednik občine miloševske, ki je med drugim v imenu svojega kraja izrek zahvalo Nj. Vel. kralju, da po svojih ministrih poslušajo želje naroda in njegove potrebe.

Nato je izpregovoril minister za finance dr. Švrljuga, ki je med drugim dejal:

Govor finančnega ministra dr. Švrljuge

Mislim, da je vsakemu izmed mojih tovarišev lažje kakor meni. Od ministra za finance zahtevajo vse skrajnosti. Na eni strani zahtevajo, naj izdaja mnogo denarja investicije, na drugi pa hočejo, naj bodo davki čim manjši. Zato je njegova naloga jako nevladna, ker mora biti po srednji poti, s katero pa nikakor ne zadovolji. Danes so gospodarske razmere v širnem svetu jako težke. V vsej Evropi vlada med gospodarskim svetom velika kriza. Eden izmed govornikov je pravilno omenil, da vlada ne more z dekretom predpisati cen pridelkom. Kar pa je mogoče, je vlada po zgodovinskem dnevu 6. januarja lanskega leta vedno delala in bo delala tudi v bodoče. Nj. Vel. kralj posveča kmetstvu stanu največjo pozornost.

Prvo je vprašanje, kako narod živi in kako se počuti. Mi bomo Nj. Vel. kralju poročali vse, kar smo danes čuli. Kar se tiče posameznih vprašanj, ki so bila izrečena naj najprej odgovorim na vprašanje o davkih in trošarinah. To vprašanje zahteva največjo pozornost in bomo vse opombe in nasvete, ki jih čujemo, da možnosti upoštevamo za zadovoljitev narodnih potreb. Apeliram na vse občine, naj izvedejo čim večje varčevanje, ker se mi zdi, da je pri občinah manj varčevanja, nego pri državi. Potrebe občin rastejo v neizmernost. Vsako najmanjše mesto hoče biti kakor Beograd. Toda treba je misliti na to, da zahteva to velikih bremen.

Bodite prepričani, da smo v vladi vaši najboljši prijatelji in da boste našli pri nas najboljše razumevanje za vaše želje. Če katera vaših želja ne bo uslišana, ne mislite, da se je to zgodilo iz zle volje ali namerno. Vedeti morate, da je treba vsako vprašanje prej proučiti, a teh vprašanj je jako mnogo. Treba je najti pravih poti, da se vsi zadovolje.

Govor ministra dr. Švrljuge je bil sprejet z živahnim odobravanjem. Za njim je govoril

minister za promet inž. Radivojevič

V svojem govoru je najprej odgovoril na lokalne želje smederevskih trgovcev in gospodarstvenikov ter omenil pritožbe zaradi nepravilne razdelitve vagonov po posameznih postajah. Pozval je prisotne, naj mu sporoče v tem pogledu točne podatke, da bo lahko zadostil potrebam. Hotel bi povdariti tudi dejstvo je izjavil nadalje, da je od strani občinstva premalo razumevanja za sodelovanje položaj

ja v administraciji. Gospodarski krogi bi morali potrditi, da bi svoje potrebe bolj proučili. Pripomba je na rovaš železnice, da na mnogih postajah ni vagonov, odgovarja do neke meje resnici, toda pred nekaj meseci je bila izvršena licitacija za nabavo vagonov in pri tem je bil ta problem rešen. To bi bil moj odgovor na predloge govornikov. Prišel sem da slišim vaše želje in da vas prosim, da mi predložite svoje predloge, da jih proučimo in po možnosti sprejmemo. Te predloge sem tudi dobil, hvala vam.

Ministrove besede so izzvale živahno odobravanje. Za njim je predsednik smederevske občine Vidaković predlagal naj se odpošlje pozdrav predsedniku vlade z željo, da skupno z ostalimi ministri vztraja pri tem delu za blagor in srečo naroda in domovine. Brzjavka je bila soglasno z navdušenjem odobrena.

Nato se je minister Uzunović še zahvalil za lep sprejem, ki so ga ministri doživeli med prebivalstvom v kraju, ki je imel vedno razumevanje za državo in narod.

Ob koncu skupščine se je začelo splošno seznanjanje prebivalstva z ministri, ki so se razgovarjali z ljudmi o potrebah in željah naroda. Ministri so za tem odšli v občinski dom, kjer je bila ob 12.30 slavna seja občinskega sveta, nato pa na obed, kjer se je zbralo skupno 40 povabljenec, skupno z ministri in novinarji. Obedu so se udeležili ugledni smederevski meščani, zastopniki društev, kakor tudi ugledni kmetje iz bližnjih srezov. Ob 2.15 so se ministri odpeljali v Požarevac.

Tardieu o položaju Francije

Pariz, 20. oktobra. Včeraj je imel francoski ministriški predsednik Tardieu nič manj kakor štiri govore. V svojih izjavah je splošno povdarjal sijajni finančni položaj Francije, ki je ostala od svetovne gospodarske krize docela nedotaknjena. Ministriški predsednik je naglasil, da je to zasluga vlade, ki je s svojo gospodarsko politiko popolnoma rešila vprašanje brezposelnosti. Na banketu trgovskega in industrijskega združenja v St. Germainu je omenil, da je Francija znižala davke za 5 in pol milijard, kar je v veliki meri poživelo industrijo. Nadalje je govoril v svojem volinim okraju v Belfortu, kjer je zelo obširno očrtal notranjopolitični položaj in podal kratko poročilo o zunanje-politični situaciji. Tardieu je ponovno naglasil, da mora biti popolnoma izveden princip razorožitve in razsodišča, preden se prestopi k razorožitvi.

Proglas francoske socialistične stranke

Pariz, 20. oktobra. Narodni svet socialistične stranke Francije je včeraj sklenil, da izda na francosko delavstvo proglas, v katerem bo opozoril na resnost mednarodnega položaja in poudaril, da se je v velikem številu evropskih držav instaliral antidemokracijski režim, ki uporablja vladne metode fašistične ali boljševiske diktature in ki je že zaradi svojega obstoja vir za vojne nevarnosti. Proglas bo nato zavzel stališče proti nacionalizmu, ki v raznih državah pospešuje oboroževanje in skuša zlasti v Franciji povzročiti panično razpoloženje. Proglas se konča z apelom v korist splošni razorožitvi.

Volitve v Turčiji

Ankara, 20. oktobra. Volitve so se končale z zmago ljudske stranke, ki je zavezala 9 volilnih okrožij v Stambul. Liberalci so v Stambul dobili tri mandate. Imed 502 krajev so prispeli iz 276 ugodni rezultati za ljudsko stranko.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 22.757 — 22.815 (22.785). — Berlin 13.4225 — 13.4525 (13.4375). — Bruselj 7.8752. — Budimpešta 986.46 — 989.46 (987.96). — Curih 1094.4 — 1097.4 (1095.9). — Dunaj 794.95 — 797.95 (796.45). — London 274.02 — 274.82 (274.42). — Newyork 56.255 — 56.455). — Pariz 221.62. — Praga 167—167.80 (167.40). — Trst 294.30 — 296.30 (295.30).
INOZEMSKA BORZE.
Curih. Beograd 9.2280. — Pariz 20.2025. — London 25.0275. — Newyork 54.95. — Bruselj 71.80. — Milan 26.96. — Madrid 51.60. — Amsterdam 267.40. — Berlin 122.50. — Dunaj 72.675. — Sofija 3.73. — Praga 15.275. — Varšava 57.70. — Budimpešta 90.15. — Bukarešta 3.06.

Nemški tisk o uspehu Brüningove vlade

Vsi listi naglašajo velik pomen glasovanja v državnem zboru, s katerim je bila odklonjena nezaupnica Brüningovi vladi

Berlin, 20. oktobra. Nenavadno velika večina vlade pri glasovanju o zaupnici v državnem zboru je napravila v krogih vladnih strank zelo ugoden vtis. Časopisi splošno povdarjajo, da je dosegla Brüningova vlada velik uspeh kljub ostrim nastopom narodnih socialistov, ki niso nikakor dosegli tistega uspeha, kakor so ga pričakovali.

»Berliner Tageblatt« je objavil uvodnik, v katerem povdarja, Brüningov pogum in njegovo izredno spretnost v obvladanju kritičnih parlamentarnih situacij. List izraža upanje, da se bo Brüning za parlamentarno zasedanje, ki se prične 3. decembra, temeljito pripravil in preprečil vse mahinacije ekstremističnih strank.

»Deutsche Allgemeine Zeitung« naglašja pomen Brüningove zmage in trdi, da je avtoriteta vlade silno narasla.

Glasilo centra »Germania« piše med drugim: Kakor so bili sobotni prizori v državnem zboru odvrtni, bo vendar ostal politični uspeh vlade zgodovinski godček. Stranke, ki podpirajo vlado, so bile spoznaume in socialna demokracija je glede na težki politični položaj zavzela stališče, ki zasluži vse priznanje. Da se je vlada vzdržala v teh okoliščinah, je uspeh, ki ga ni mogoče dovolj povdariti. V tem je nov dokaz, da lahko vlada prisili k delu tudi upo-

ren parlament, če ima voljo za vladanje. Na ta način je kancelar izvojeval dve težki bitki.

»Vorwärts«, glasilo socialnih demokratov, obrazloži še enkrat vzroke, zaradi katerih so socialni demokrate glasovali z vlado. List meni, da bi bil zločin nad delavstvom, če bi vrgli vlado v gotovem pričakovanju, da bo imela za neposredno posledico fašistični državni prevrat. Socialno-demokratska frakcija je zavrgla predloge za nezaupnico, da bi preprečila fašizem v Nemčiji. Zato pa nikakor ne smatra Brüningove vlade za tako, da bi moglo imeti delavstva vanjo zaupanje. Socialni demokrati bodo v prvem trenutku, ko bo mogoče, dvignili na krmilo delavstvo naklonjeno vlado, jasno pa je, da to v sedanjih razmerah ni bilo mogoče.

Nemški listi ugotavljajo z največjim zadovoljstvom odločnost, s katero je Brüning zavrnil napade na nemško državno brambo. Celotno opozicijsko časopisno priznanje sicer previdno veliko zmago vlade. Organ nemških nacionalistov »Lokalanzeiger« priznava, da je izvojevala Brüningova vlada velik parlamentarni uspeh in uvrstila svoj položaj.

Berlin, 20. oktobra. Državni zbor je na večerajšnji seji sprejel s 395 proti 147 glasovom zakon o amnestiji, nakar je bil odgoden do 3. decembra.

Triumf angleškega letalca

London, 20. oktobra. Letalski povejnik Kingsford Smith je pristal včeraj ob 2. popoldne lokalnega časa v Port Darwinu. Tako je srečno dovršil svoj polet v Avstralijo ravno na 11. dan. Preletel je 10.000 milj in prekosil Hinklerjev rekord 15 in pol dneva za 4 in pol dneva. Hinkler je dolgo časa vzdržal svoj rekord, končno je pa vendar našel tekmeča.

Kingsford Smith je zapustil Croydon 9. oktobra ob 5.35 zjutraj po času v Greenwichu. Če se računa čas njegovega poleta, se lahko upravičeno trdi, da je Kingsford Smith preletel progro Croydon-Port Darwin samo v 10 dneh. Včeraj zgodaj zjutraj je zapustil očeje Timor in pristal ob 2. popoldne v Port Darwinu. Pogumnemu letalcu so priredili naravnost veličasten sprejem.

Treba je pri tem omeniti, da je letalo, s katerim je letel Kingsford, najnovejšega modela tipa »Avroavin« z izredno vztrajnimi motorji »Gipsy«, ki razvijajo 120 konjskih sil. Letalo je enosedelno. Na vsem dolgem poletu se ni pojavil niti najmanjši defekt.

Kingsfordov polet je eden najslavnejših poletov na veliko daljavo v zgodovini letalstva. Ko je zapustil Anglijo, je še trpel na posledicah neke operacije. Kljub odsvetovanju zdravnikov se je podal na

pot in tako dodal k svojim poletom okoli Avstralije, preko Atlantskega in Pacifiškega oceana in okoli sveta nove lovrike. Kakor poročajo, bo iz Port Darwina nadaljeval preko Broken Hilla polet v Sydney.

Njegov uspeh je zbudil v Angliji veliko navdušenje. Kingsford Smith je prejel od vseh strani neštene čestitke. Med drugimi so mu čestitali angleški kralj, minister za letalstvo Amulree, ministriški predsednik in druge odlične osebnosti.

London, 20. oktobra. O prigodah angleške letalke Viktorije Bruce, ki leti sama na Japonsko, so se doznale zanimive podrobnosti. Letalka je imela srečo do Bushiereja. Tu je zšla kmalu po startu v strahovit peščen vihar in je morala pristati v puščavi. Kmalu nato so prišli domačini, ki so bili v začetku nasproti letalki zelo sovražni. Ko je videla nevarnost, je pričela plesati in jih zabavati na razne načine. To je domačine tako navdušilo, da so ji prinesli vode, datlje in ji šli v vsakem oziru na roko. Končno je letalka pregovorila poglavarja, da je postal sporočilo o njej v 40 milj oddaljeni Jask. Od tu so prišli trije Angliji svoji rojakinji na pomoč, nakar je popravila letalo in nadaljevala polet.

Umor v ljubljanski carinarnici še vedno nepojasnjen

Ljubljana, 20. oktobra. Umor blagajnika glavne carinarnice v Ljubljani Gvozdena Fantelica je še vedno nepojasnjen, za morilca ni nobenega sledu. Policija intenzivno nadaljuje preiskavo v vseh smereh. V soboto, včeraj in danes je bilo zaslišanih okrog 100 oseb, od teh je bilo kakih 80 prič, drugi so pa bili direktno ali indirektno osumljeni. Po zaslišanju in konfrontaciji je policija večino osumljenec izpustila, ker so dokazali svoj alibi. Na kriminalnem uradu je razvrstjenih več sto fotografij raznih zločincev, tolovajev in roparjev, ki bi prišli kot zločinci v poštev in katerih opis se deloma ujema z opisanimi zločinci. Policija je številne priče pustila pregledati te fotografije, toda doslej se še ni posrečilo ugotoviti, če je kdo izmed njih med napadalci.

Policija dobiva cele kope pisem, v katerih anonimni in podpisani pisci pošiljajo razne podatke, izražajo svoja mnenja, domnevajo in ugibajo, kako bi se moglo morilec priti na sled. Javilo se je tudi mnogo prič, ki so videli napadalce in katerih izpovedi bodo pri nadaljnem zasledovanju bistveno pomagale policiji. Policija ima sedaj v rokah tako točen opis napadalcev, da bi jih pri eventualni aretaciji takoj gotovo spoznala. Popolnoma zanesljivo je tudi ugotovljeno, da so bili napadalci Jugoslaveni in da so vsi trije pobegnili od carinarnice proti skladišču g. Ranzingerja, kjer so se razšli.

Vsekakor čudna pa je zopet mentaliteta

nekaterih ljudi. Tako je ga. Lenartova takoj po napadu kričala s svojega okna »Lopovi, morilci, tatovi,« da bi opozorila pasante. Pred carinarnico je bilo več ljudi, ki pa se za njene krike niso zmenili. Eden je celo zamahnil z roko, kakor da bi hotel reči, kaj me brigajo vlomilci in roparji.

Tudi danes se nadaljuje preiskava v vseh smereh, dopoldne je bilo zaslišanih več oseb. Vsi policijski agenti so zaposleni in poizvedujejo pri ljudeh, če so morda videli napadalce, kdaj so jih videli in kam so pobegnili. Vsa mestna okolica je še vedno gosto zastražena in se vrši najstrožja kontrola.

Včeraj je bila policija na poizvedovanju z avtomobili do Kranja, do Zidanega mostu, na Dolnejskem in drugod ter so se kriminalni uradniki vrnili v Ljubljano šele zvečer. Rezultata zasledovanja je bil negativen. Zadeva tajinstvenega avtomobila, ki je v soboto zvečer drvel proti Dolenjski, je že pojasnjena. Bil je to nov elegantni osebni avto, ki je imel evidenčno številko savske banovine. Zato je bil opravičen sum, da so se morda napadalci odpeljali z njim. Policija je pa ugotovila, da gre za nov avto, ki ga je kupil neki mariborski trgovec na Sušaku in ga pripeljal v Slovenijo, kjer so imeli za soboto z njim poizkusne vožnje. Ker je bil avto kupljen na Sušaku, je seveda imel evidenčno številko savske banovine.

Policija mrzlično nadaljuje preiskavo in še vedno upa, da se ji bo posrečilo skrivnostni umor kmalu pojasniti.

Spor v habsburški rodbini

Habsburški nadvojvode nočejo priznati Otona za svojega glavarja

Budimpešta, 20. oktobra. »A Reggék doznava iz brezpogojno zanesljivega vira, da sta v Budimpešti živeča bivša nadvojvodi Friderik in Josip odklonila podpis izjave zvestobe, ki jo je jima pred tremi tedni poslala bivša cesarica Zita. V tej izjavi bi morala obproglasitvi Otona za polnoletnega ne samo izjaviti, da ga priznava za poglavarja habsburške rodbine, temveč bi se morala tudi obvezati, da bosta z vsemi močmi delala za restavracijo bivše podunavske monarhije. Dočim so v Avstriji živeči nadvojvode brez izjeme podpisali to izjavo, so na Poljskem živeči nadvojvode in nadvojvodi

Friderik in Josip odklonili podpis. Friderik in Josip se pri tem v vijudni obliki sklicujeta na to, da morata tudi glede na to vprašanje postopati po madžarskih zakonih. Dne 20. novembra, ko bo Oton proglašen za polnoletnega, se bo v Budimpešti vršila velika demonstracija legitimistov, pri kateri bo njihov vodja grof Appony imel političen govor, v katerem bo obrazložil stališče legitimistov glede na proglašenje Otona za polnoletnega.

Pariz, 20. oktobra. Bivša cesarica Zita je včeraj v spremstvu sina Otona odpotovala iz Lequeitia v Belgijo, kjer bo Oton nadaljeval svoje študije.

Lepa gasilska manifestacija v Trbovljah

Izročitev diplome častnega člana gasilskega društva dr. Kramerju

Trbovlje, 20. oktobra. Gasilsko društvo Trbovlje-trg je imenovalo bivšega ministra dr. Kramerja za svojega častnega člana in ga večeraj povabilo v Trbovlje, da mu izroči diplomu častnega člana. Dr. Kramerja sta čakala na kolodvoru načelnik trboveljske gasilske župe g. Guček in četnik gasilskega društva g. Hlaštan, nakar so sedli v avtomobil in se odpeljali v trg. Pred pokopališčem je čakala svojega častnega člana deputacija gasilcev: vodja plezalcev g. Škrabar, poveljnik namestnik Prašnikar in vodja sanitetnega oddelka Murn, ki je odšla z njim na pokopališče in položila lovorjev venec na grob ustanovnika Gasilskega društva Trbovlje-trg in 30 let načelnika društva g. Ivana Kramerja, očeta častnega člana dr. Kramerja.

Pred občinskim poslopjem, kamor so se napotili gasilci z dr. Kramerjem, je čakalo na njegov prihod vse gasilsko društvo z društveno zastavo. Načelnik g. Pungercar je pozdravil dr. Kramerja in mu javil število moštva. Skupaj z njim so odšli v občinsko posvetovalnico, kjer so že bili zbrani župan g. Vodusek, soustanovitelj Gasilskega društva, častni načelnik in častni član, častni člani: Ivan Logar, Franc Kajtna in Franc Dežman ter občinska svetovalec Pavlin in Plavšak.

Župan Vodusek je prisrčno pozdravil dr. Kramerja med gasilci in naglašal njegove zasluge za trboveljsko Gasilsko društvo, za katerega procvit je največ delal pokojni oče dr. Kramerja g. Ivan Kramer. Po ovaciji krajlu in kraljevski hiši je izročil načelnik društva g. Pungercar dr. Kramerju diplomu častnega člana. Dr. Kramer se je v daljšem govoru zahvalil za iskano čast povdarjajoč pomen gasilske

organizacije. Njegove besede so bile sprejete z velikim odobravanjem.

Govril je še načelnik trboveljske gasilske župe g. Guček, ki je dejal, kačoz na diplomu: »Tu je Kum, tu je sajasta trboveljska kotlina, tu pa stoji gasilec, ki se ne ozira ne na levo, ne na desno in kaže na moza, ki zna ceniti gasilske zasluge. To zlato solnce ne sme nikdar zatoniti tej dolini, kjer so dobra srca, ki si ne žele drugega ko kruha in sreče. Ko bo šlo za pomoč, spomnite se nas in pomagajte tudi vi! Naj živi gasilska misel! Bog živi kralja in domovino!«

Učenka III. razreda osnovne šole Vida Gučkova je poklonila častnemu članu dva krasna sopka rož enega za go. mamo, drugega za go. soprogo.

Intimno slavje je zaključil g. župan Vodusek, ki je želel, da bi častni član dr. Kramer večkrat prišel med gasilce in da bi mu ostal današnji dan v trajnem spominu.

Po slavlju na občini se je vrnila prišpancu zakuska, ki je trajala do dr. Kramerjevega odhoda na večerni vlak. Med zakusko so bile izgovorjene prisrčne besede. Obč. sv. gosp. Pavlin je pozdravil dr. Kramerja zlasti v imenu trboveljskega obrtništva. Le prekmalu je napočila ura slovesa.

Diploma častnega člana

Diploma je umetniško delo akademskega slikarja profesorja G. A. Kosa iz Ljubljane. Na desni strani je posvetilo, na levi pa so zapisani Božetovci vzi: »Velika je naša gasilska družina, ljubezen nas druži in misel edina: kako bi pomagali vsakemu v sili, kako bi sovražstvo strasti pogasil!«

Ljubljana med najdražjimi mesti v državi

V Ljubljani so življenjske potrebščine najdražje, plače pa mnogo nižje kakor v drugih večjih mestih

Ljubljana, 20. oktobra. Kmet se dan na dan pritožuje, da se poljedelstvo in živinoreja več ne izplačata, ker so vsi delžni pridelki tako poceni, da se jih ne rentira več voziti v mesta na trg, konzument v mestih pa zopet vzdihuje nad draginjo. Na prvi pogled je absurdno, da bi bili obe trditvi pravilni, na drugi strani pa izkušamo, da sta utemeljeni, ker so utemeljene pritožbe kmeta, saj je n. pr. krompir tako poceni, da kmetu prav toliko odleže, če ga porabi za živino, kakor če ga pelje na trg, kjer se riskira, da mu ostane. Čeprav smo agrarna država, vendar pa so poljski pridelki pri nas v mestih tako dragi in zato tudi druge življenjske potrebščine, da lahko govorimo o splošni draginji, ki jo meščanstvo težko zmaga.

Ker je pa Ljubljana daleč oddaljena od agrarnih pokrajin, ki določajo ceno, se pa potrebščine zaradi transporta tako podražje, da spada Ljubljana med najdražja mesta v državi. Moka št. 0 je v Ljubljani po 4.50 Din, št. 2 po 4.20, št. 6 po 3.50 in koruzna moka tudi po toliko, v Celju je pa št. 0 le 3.75 in v Mariboru jo je tudi dobiti za to ceno, čeprav sta Maribor in Ljubljana enako oddaljena od Banata in stroški za prevoz ne izpremene cene. Kako je torej ta razlika utemeljena in zakaj je v Ljubljani moka toliko dražja, saj za Maribor in za Ljubljano velja v Osijeku za obe mesti enako, in sicer le od 3 do 3.50 Din, v Subotici pa celo samo 2.90 dinarjev. Kar se cene moke tiče, je Ljubljana sploh najdražja med vsemi večjimi mesti v državi. Tudi pri kruhu smo zato med najdražjimi mesti, vendar je pa razlika cene med moko in kruhom drugje večja in zato lahko mislimo, da so ljubljanski peki zadovoljni z manjšim dobičkom kakor drugod. To pa ne velja za črn kruh, ki je v Ljubljani najdražji v vsej državi, saj n. pr. v Novem Sadu dobite kilo kruha že za 2 Din, v Mariboru in Celju za 4.20 Din, v Ljubljani pa stane 4.50 Din.

Živinoreja je pri nas vsaj prav tako razvita kakor v drugih pokrajinah države, vendar pa v Ljubljani velja kilogram govejega mesa 22 Din, v Mariboru 18 do 20 Din, v Celju, kjer je celo dražje kakor v Sptu, pa celo 30 Din, medtem ko stane v Novem Sadu, Subotici in Velikem Bečkereku le 16 Din. Svinjsko meso stane v Subotici 14 do 15 Din, v Ljubljani 22 do 25 Din, v Mariboru 15—28 Din, v Celju pa celo 22—28 Din, vendar ima pa svinjsko meso po vsej državi skoraj enako ceno, pa tudi teletina in mast imata v naših mestih srednjo ceno, jajca zopet so pa v Ljubljani in Celju najdražja v državi, čeprav jih štajerska izvažata. Da pa je v Ljubljani zelenjava dražja kot pripeljana od drugod, ni treba niti omenjati. Mestno tržno nadzorstvo sicer vsak dan predpisuje cene, pa zelenjavo kupci celo sami draže, edino naše slavno kiselje zelje je v Ljubljani najcenejše, vendar pa pri nas stane kilogram kislega zelja 3.50 Din, v Somboru ga pa lahko kupimo že za 2 dinarja, no, ampak somborsko kiselje zelje gotovo ni tako dobro in ni treba imeti skrbi, da bi kiselje zelje dobilo konkurenco iz Sombora, ker že naša patriotska dolžnost zahteva, da ostanemo pri krakovskem zelju.

Ker eksportiramo toliko lesa, bi človek mislil, da so pri nas vsaj drva cenejša, kakor drugod. Oglejmo si torej cene! V Beogradu velja kubični meter drv, pd

Radio-program

Torek, 21. oktobra. 12.15: Plošče (dunajska in slovenska glasba); 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 18: Radio-orkester; 19: Profesor Fr. Pengov: Solčna energija in nje uporaba; 19.30: Dr. Grafenauer: Nemščina; 20: Zena v svetovni literaturi g. Bartolova; 20.30: Samospevi oper. baritonista g. Pavla Grbe; 21: Pester večer radio-orkestra; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Sreda, 22. oktobra.

12.15: Plošče (plesna in jugoslovska glasba); 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 18: Radio-orkester; 19: Dr. Nikolaj Preobraženski: Ruščina; 19.30: Raymond: Kmetje, prof. Tine Debeljak; 20: Dr. M. Natlačen: O Carigradu; 20.30: Griegov večer, izvaja Radio-orkester; 22: Časovna napoved in poročila, napoved programa za naslednji dan.

„Kulturna“ slika Ljubljane

Prizor pred Prulami, ki je žalostno spričevalo naše srčne omike

Ljubljana, 20. oktobra. Večraj se je zopet odigrala Pred Prulami komedija, ki jo je težko opredeliti, o kateri je tudi zelo težko pisati, ki je pa strašen udarec v obraz naše civilizacije. Zasmeh človeškega dostojanstva, sadizem, brezvestnost, brezčutnost in pomanjkanje primitivnega socialnega čuta, vse to se je očitovito večraj med 13. in 14. v letu 1930 po Kr. — v naši kulturni Ljubljani.

Ko se pri nas odigravajo komedije, se zabavamo. Vseeno je, kje je pozorišče in če je komedija resničnost ali zgolj komedija, glavno je, da se zabavamo... Sicer bi se nam to ne smelo šteti v tako strašno zlo — če bi se pravzaprav nehoti zabavali, ali če bi bili le nekakšne »neme priče do godka«, kot se pravi. Druga reč pa je, ko so nam take javne tragikomedije navdse dobrodošle to so nam v naslodo.

Pred Prulami so še vedno barake, rana Ljubljana in madež na njeni »bleščeči kulturi«. Imamo barake, v katerih vladajo vnebovpijoče socialne in nrvstvene razmere. Bada je mati nemorale, mnogokrat pa tudi narobe. V našem primeru je očitovito beda vir vsega drugega. V veliki meri pa tudi alkohol; stara pesem. Pa saj to nikogar ne zanima. Zanimivo je vse kaj drugega. Tako je, da imajo barake tanke stene, mnogo tanjše kot palače. Zato ni čuda, če iz njih zlo prej izbruhne in če je bolj očitno. In temu zlu je tako težko od pomoči. Skandali so pri tistih barakah nekaj vsakdanjega, intervencije policije baje nič ne zaležejo. Pravijo, da ne vedo, kaj bi ukrenili z ženskami, da je vse zapan. Včasih jih aretirajo, a jih kmalu zopet izpuste in vse se začneja od kraja. Nedvomno pa je, da trpi takozv. javna morala, ugled mesta in da taki nezasišani javni skandali ne morejo pospeševati vzgoje mladine, temveč so za mladino strup, najgrša šola, ki bolj učinkuje kot vse naše tisoč let preizkušane vzgojne metode.

Izredno mnogo ljudi se je večraj nabralo po Krakovskem nasipu in Pred Prulami. Nekateri so pridirjali, da ne bi česa zamudili. Imenitni, odlični in vseh vrst meščani so bili. Dame seveda tudi. Da, skoraj vsi so bili zastopani korporativno. — Koga je, koga? so hoteli vsi vedeti. Hm, nič posebnega, v Ljubljani je bredla neka ženska vodo skoro do pasu ter obupno tarnala, po vodi so pa plavale različne čunje. Ljudje so se smejali na obeh bregovih. Nič posebnega! »Pijana Marica«, kot jo splošno nazivajo, je metala iz barake ženski njeno siromaštvo v Ljubljano. Ljudi je to seve zelo zabavalo, ni mnogo

manjkalo, pa bi poskali in zadonel bi naš vznešeni »živio!« Nikdo ni niti s prstom ganil, da bi preprečil to nezasišano početje. Marica pa je metala slovesno kos za kosom v Ljubljano. — Ljudje so pa vse to odobraval.

Veste, Marica je zopet pijana, zdaj ji pa meče ven njeno obleko, za moža gre! Pristopil je k barakam neki fant, ženska takrat ni več lovila obleke in čevljev po vodi, sedela je skrušena, premočena in osramočena na bregu, glavo je skrivala v dlani. Ljudje so jo zasmehovali. Neslani dovtipi na račun uboge Magdalene z razpuščenimi lasmi.

»Poslušajte,« se je oglašil fant, »naj bo ženska taka ali taka, prav pa vseeno ni, da ji meče obleko v vodo, ne, to bi ne smelo biti!«

»Koga ni prav, ti boš govoril, ona pa sme spati skupaj z Maričinim možem, a?« so ga zasmehovali zagovorniki Marice, tisti, ki so si drznili soditi Magdaleno.

Ona je pa vsa premežena in premočena drhtela na vlažni zemlji pred tolikimi »sočutnimi« gledalci. Vržena na cesto iz Maričine barake, obleka, čevlji v Ljubljani, brez vsake zaščite, zavrnjena, v očeh solidnih meščanov ničvredno bitje, predmet moralnega zgražanja — bolj rečeno: predmet zabave, »moralistov«, ki jih lahko z mirno vestjo imenujemo — sadiste.

»Kar vstojte po njo, pa jo oblecite, za vas bo še dobra!« se silno važno pripomnil neki možak med splošnim smehom »moralistov« gledalcev.

Fant je dejal: »Vi, vsi, noben ni izvzet, niste boljši od nje, vi, ki se zgražate nad ubogo revco, dopuščate, da ji meče obleko v vodo, ki jo pehate v vodo, se naslajate nad njeno nesrečo, vi, kulturni meščani! Sramota za Ljubljano je večja od vsega strani kot od njene! Da, oblecite jo, kruha ji dajte in streho, pa ne da jo pehate v vodo — sramota pade na vaše glave!«

»Saj lahko napišete, kar napišete o tem skandalu, le zagovarjajte jo vlačugo! Še danes napišete za posebno izdajo!« se je norčeval dotični možak. Gledalci so se smejali.

Spričevalo naše globoke srčne omike. — Koga je, koga? Zakaj. Morda bi se ljudje še enkrat smejali.

Če bo kdo vprašal, kaj je ukrenila policija, ne vemo odgovora. Govorili so, da so stražniki opazovali ves dogodek skozi okno stražnice. Saj ni pomoči, kaj bi z babami iz barake... Nič ne pomaga. Ljudje so se še dolgo zabavali, večraj je bila nedelja, časa dovolj.

Odhod divizionarja Tripkovića

Ljubljana, 20. oktobra. Danes ob 9.30 se je priljubljeni divizionar general Sava Tripković poslovil od Ljubljane in svoje divizije ter se odpeljal na svoje novo službeno mesto v Beograd. Na glavem kolodvoru so se že ob 9. začeli birati predstavniki naše javnosti, da se poslove od divizionarja po njegovem 7 letnem bivanju v Ljubljani.

Na peronu so bili zbrani med drugimi vršilec dolžnosti bana dravske banovine dr. Pirkmajer, brig. gen. Dragomir Popović, župan dr. Dinko Puc z obč. svetovalecem dr. Lukanom in mag. direktorjem dr. Zarnikom, predsednik višjega dež. sodišča dr. Rogina, železniški direktor dr. Borko, viš. drž. tožilec dr. Mirko Grasselli, za Sokola KJ br. podstarosta E. Gangl in starosta ljubljanske župe br. dr. Pipenbacher, bivši minister dr. Albert Kramer, gen. tajnik ZTOI dr. Windischer, zastopnik nezgoška stolni kanonik g. Nadrah in konzularni zbor z avstr. gen. konzulom dr. Pleinertom na čelu.

Na kolodvoru so bili polnoštevilno zbrani tudi častniki dravske divizije. Zastopana je bila po častnikih vsa ljubljanska garnizija z generalom Popovičem na čelu. Godba dravske divizije je ves čas igrala. Divizionar Tripković se je prišel osebno posloviti od vsakogar, vsem navzočim je segel v roko. Videti je bilo, da je zelo ganjen in da mu je slovo od Ljubljane zelo težko.

Predno je vstopil v vagon, mu je so proga načelnika štaba polkovnika Miličevića poklonila krasen sopek, katerega se je divizionar vidno razveselil. Med sviranjem godbe in živahnimi pozdravi vseh navzočih je vlak z generalom odpeljal proti Beogradu.

Novi komandant dravske divizije, generalštabni brigadni general Jovan Veselinović prispe v Ljubljano 25. t. m.

Dva gosta v operi

Jelačin Mirko kot Schubert, Križaj Josip kot knez Gališki.

Pred par leti smo slišali rojaka Jelačina v dveh opernih partijah na našem odru. Takrat smo rekli, da ima prijeten glas manjšega obsega in da bi bil morda uporaben za opereto ter za epizodne partije v operi. V soboto je nastopil v opereti »Pri treh mladenkah« kot plahi skladatelj Schubert.

Pevcu se je poznalo, da že daljšo dobo ni bil aktiven na odru, ker je bil resnično plah in ni uveljavil svojega glasu niti zareži ter si pokvaril najugodnejši prejšnji vtisk. Tudi višine so mu težke, z naporno podajane, ako jih jemlje odprto; prav ugodne pa ako jih vzame zakrito. Skratka, tega pevca bi moraj vzeti kdo v šolo, da bi si sprosti ne podiral kar je pravkar postavil. Zakaj pevec ima kvalitete in je

zapel nekatere točke tako lepo, da je žel zanje celo poseben aplavz. Tudi prozo govori naravno, jasno, se kreta neprisiljeno ter je bila njegova kreacija spričene ali dveh izkušnih prav lepa in dosledno izvajana. Pevcu je pač treba fakične vežbe in strokovnega učitelja. Za našo opereto je nujno potreben tenor za večje in manjše partije.

V operi »Knez Igor« je pel s. Križaj Vladimir Jaroslavič, kneza Gališkega, stajajo, zmagovito ter žel najpopolnejši uspeh. Igralski je bil takisto na višku. Drugo sliko pred dvorcem je dvignil do najmočnejšega vtiska, zapel svojo arto krasno, posebno učinkovito pa je bil v prizoru s kneginjo.

Opera je gledališče skoraj napolnila in očitovito zelo ugaljala. Izvajanje je bilo vse-skozi prav dobro. Vsi solisti, zbor, balet in orkester so želi soglasno priznanje. Za obolelega g. Primožiča je bil knez Igor g. Grba in opravil svojo nalogo jako zadovoljivo. Tudi g. Marčec je kot Vladimir Igorovič brez forsiranja in zaletavanja v svoji lirčni sceni dosegel v tej partiji dosti večji uspeh kakor v prejšnjih nastopih. Napredek je razveseljiv; da bi g. Marčec lahko, ako bi zmerom hotel, je dokazal v Pinkertonu, ki mu je prinesel zares pesten uspeh. Fr. G.

Pogreb Gvozdena Pantelića

Večraj popoldne se je vršil iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu pogreb ustrejenega carinskega blagajnika Gvozdena Pantelića. Pogrebne svečanosti je opravil ob asistenci pravoslavne duhovščine prota g. Jankovič. Od pokojnika se je z iskrenimi besedami poslovil carinik g. Mižar, ki je poudarjal, da je padel v službi kralju in domovini kot žrtev zavratnega zločina. Izrekel je rodbini v imenu carinikov ter tovarišev po službi sožalje. Krsto so prenesli uslužbenci pogrebnega zavoda na voz. Na vsaki strani krste je korakala častna četa vojakov in carinikov.

V sprevodu, ki se je pomikal po Dunajski cesti, Tavčarjevi ulici in Miklošičevi cesti na kolodvor, so nosili vojaki spredaj velik lesen križ z napisom »Gvozden Pantelić 17. oktobra 1930.« Pokojnik je bil namreč rezervni častnik in se je zato vršil pogreb z vsemi vojaškimi častmi. Za lesnim križem so nosili pogrebci navaden križ, za njim pa po pravoslavnem običaju ječmenovo pogačo. Godba dravske divizije je vso pot svirala tuborne žalostinke. Za njo je korakala vojaška četa, sledili so nosilci 6 krasnih vencev, ki so jih poklonili ljubljanski cariniki in finančniki, enega pa je položil na krsto vršilec dolžnosti bana dravske banovine dr. Pirkmajer. Nosilec vencev je sledila četa uniformiranih finančnih stražnikov, nato pa zopet nosilci vencev, med katerimi je bil posebno lep venec Sokolkega društva iz Medvoda.

V mrtvaški voz so bili vpreženi štirje vranci, za vozom so korakali globoko užaloščena žena, bližnji in daljnji sorodniki, zastopniki oblastev in korporacij ter številno občinstvo.

Krsto so na kolodvoru prenesli v že pripravljen vagon, nakar se je poslovil od Pantelića carinik Igorovič C 18 je osebni vlak odpeljal krsto v Beograd, kjer pokopljejo Pantelića v njegovem domačem kraju.

Beležnica

KOLEDAR.

Danes: Ponedeljek, 20. oktobra 1930, katoličani Felician, pravoslavni: 7. oktobra, Sergije.

DANASNJE PRIREDITVE.

Drama: Kraljična Haris. Kino Matiča: Cilly. Samo ob 16. Kino Ideal: S križem in mečem. Kino Ljubljanski dvor: Grehi očetov. Koncert mezzosopranistke ge. Marije Novak Čepečeve ob 20. v Filharmoniji. DEŽURNE LEKARNE. Danes: Trnkoczy, Mestni trg, Ramor, Miklošičeva cesta.

Zanimiva obravnava

Ljubljana, 20. oktobra.

Danes se je pričela razprava proti Josipu Rozmanu, kaplanu iz Borovnice pri Ljubljani, roj. 1902 v Gornjem Podborštu na Dolenskem ki je obtožen po členu 4 in 9 zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi, da je nagovarjal stariše, mladino in bivše člane Orla, da ni treba pristopiti k Sokolu, kar tudi prizna, a se zagovarja, da se je v tem pravcu udeleževal le po svoji službeni duhovniški dolžnosti, ker se z vzgojnimi načeli Sokola ne more strinjati, češ, da se je vršila telovadba tudi ob nedeljah popoldne med cerkvenimi opravili, pri čemer so bili dečki v spodnjih, deklice pa v telovadnih hlačah. Zaradi tega mu je šolska oblast že zabranila poučevati v borovniški osnovni šoli verouk, bil je pa tudi prestavljen iz Borovnice in je že kakih 14 dni kaplan v Šmarju na Dolenskem. K razpravi se je zbrala polna dvorana poslušalcev, predvsem mnogo akademikov-juristov, pozvani sta bili pa samo dve priči. Obtožnico je zastopal državni tožilec dr. Fellacher, obtožena pa branil dr. Stanovnik.

Po izjavi priče Drašlerja Franca je kaplan Rozman stalno rovaril proti Sokolu, saj celo obtožene priznava, da je otrokom prepovedal sodelovati celo pri otroški igri »Sirota Jerica« samo zato, ker je bila v Sokolskem domu. Obtožen je pa tudi zato, ker je prirejal sestanke kmečkih fantov v prostorih prosvetnega društva v Borovnici, a teh sestankov ni naznanil oblasti.

Obravnava ob zaključku lista še ni bila končana.

Nesreče in nezgode

Ljubljana, 20. oktobra.

Večraj je bil zopet dan številnih nesreč in nezgod. V bolnico so pa morali poleg številnih ponesrečenecv prepeljati tudi dve žrtvi noža.

Dve težki motociklistični nesreči.

Večraj sta se pripetili dve težki motociklistični nesreči, ena na Gorenjskem blizu Kranja, druga na Dolenskem. Večraj je napravila Lenčka Hafner, 17 letna hčerka sprevodnika državne železnice iz Gorenje vasi pri Škofji Loki, z Ivanom Bogatajem izlet z motornim kolesom. Na cesti blizu Kranja jima je privozil nasproti kmečki voz, kateremu se Bogataj ni mogel več izogniti in je z vso silo zavozil vanj. Pri karambolu je Lenčka odletela z motocikla in nezavestna obeležala, dočim se Bogataj ni nič zgodilo. Nezavestno deklo so večraj prepeljali v bolnico, kjer so ugotovili, da ima težke notranje poškodbe iz zlomljeno desnogo nogo. Danes se je Lenčka že zavedla in je upati, da bo kljub težkim poškodbam okrevala.

Blizu Mirne peči se je v motociklu, s katerim sta se vozila uradnik tvornice »Alko« v Ljubljani Mirko Prebeg in uradnik poštne direkcije Josip Ferljuga, zaletel kmečki pes. Motocikel je psa ubil, nesreča pa je imela hude posledice tudi za Ferljugo, ki je zašel z nogo v motor in med kolese, ki mu jo je zlomilo pod kolonom. Ponesrečenca so prepeljali v novomeško bolnico. Junaki noža.

Peter Zamljen, 25 letni posestnik sin iz Zupanje njive pri Kamniku, se je večraj sprl z Ivanom Vatovcem iz iste vasi. Med pretepom je odprl Vatovec nož in sunil nasprotnika z vso silo v prsa tik nad srcem. Težko poškodovanega Zemljana so snoči prepeljali v bolnico. Njegovo stanje je zelo kritično. Mož se bori s smrtjo. — Drug tak junak noža je 37 letni brezposelni delavec Pestator, stanujoč v baraki na Gruberjevem nabrežju, ki je v soboto zvečer med preprom sunil svojo ženo z nožem v glavo. Ženo so morali prepeljati v bolnico, k sreči pa je njena poškodba samo lažjega značaja.

Tri manjše nesreče.

Jože Zirovnik, posestnik iz Nove Stifte je 17. oktobra v gozdu med delom padel z visoke skale in si zlomil desno nogo. — V Ljubljani je večraj popoldne v stanovanju padla 21 letna hčerka davčnega kontrolorja Desanka Ivančič s stola in se občutno poškodovala na glavi. — Janez Kržišnik, posestnik pri Sv. Ožboltu, je v soboto polnil lovske patrone, ena mu je eksplodirala in mu precej raznesarila obraz. Vse ponesrečenca so prepeljali v bolnico.

Lz gledališke pisarne

Prva prizra Leskovecve izvirne drame Kraljična Haris bo v ljubljanski drami nočoj v ponedeljek dne 20. t. m. ob 20. uri. Delo, ki je imelo pri premijeri zelo lep uspeh, je zrežiral režiser Franc Lipah. Glavne vloge so v rokah naših najboljših moči, nastopijo predvsem: Nabolcka, Boltarjeva, Marija Vera in Medvedova ter gg. Skrbinec, Levar, Zeleznik. V ostalem ter gg. Slavčeva, Kukčeva in Vida Juvanava ter gg. Plut, Potokar in Jerman. Predstava se vrši za abonma A.

Dnevne vesti

— Naši odvetniki in fašistični zagovorniki Zagrebški »Obzore« poročajo: Zadnji smo poročali, da je predložila odvetniška zbornica v Splitu Zvezli odvetniških zbornic v Beogradu, naj ukrene vse potrebno, da se pred mednarodnim forum, namreč pred mednarodno zvezo odvetniških zbornic, ožigosa postopanje fašističnih zagovornikov v tržaskem procesu. Zdaj pa izvemmo, da se je odvetniška zbornica v Zagrebu še pred dvema tednoma, čim je izvedela za predlog splitske zbornice, pridružila njeni inčeljaviti. Od drugih zbornic sta storili to doslej ljubljanska in sarajevska, a nedvomno se bodo pridružile akciji tudi novosadska, skopljanska in cetinska. Ljubljanska odvetniška zbornica je zbrala celo obširen dokazni material, ki je zelo porazen za fašistične voditelje in tako težak, da se mednarodni odvetniški forum ne bo mogel izogniti dolžnosti, da tako nečuvno postopanje odvetnikov javno ožigosa.

— Prepoved zahajanja v krčme. Okrajno sodišče na Prevaljah je prepovedalo tovarniškemu delavcu v Guštanju Josipu Mežnarju zahajati v krčme za dobo šestih mesecev.

— Iz sodne službe. Paznik-služitelj Roman Stramič v Mariboru je imenovan za paznika-zvaničnika na dosedanem službenem mestu.

— Taks je oproščeno tujsko-prometno društvo v Kamniku.

— Razpisane službe banovinskih cestarjev. Kr. banska uprava dravske banovine razpisuje v območju okrajnega cestnega odbora Sv. Lenart v Slovenskih gorah tri sicer: eno na banovinski cesti Gornja Radgona—Ptuj—Rogatec, od km 6.500 do km 13.200, eno na banovinski cesti Hrastovec—Sv. Barbara—Vurberg od km 0.00 do km 6.00 in eno mesto na banovinski cesti Sv. Lenart—Sv. Rupert—Selce od km 5.00 do km 10.50; v območju okrajnega cestnega odbora so razpisane tudi tri mesta banovinskih cestarjev in sicer na banovinski cesti Rečica—Novi Klošter od km 0.00 do km 4.590 dve mesti pa na banovinski cesti Latkova vas—Sv. Pavel—Trbovlje in sicer eno od km 3.463 do km 8.900 in drugo pa od km 8.900 do km 11.404. Prošnje je treba vložiti do 31. t. m.

— Razpisane službe državnih cestarjev. Okrajno glavarstvo Maribor levig brez razpisuje po nalogu kr. banske uprave dravske banovine 6 mest državnih cestarjev in sicer 1. na državni trojanski cesti št. 50 za progno od km 114.5 do km 119.0 s sedežem v Zgornji Poljskavi, 2. na državni trojanski cesti št. 50 za progno od km 124.0 do km 129.0 s sedežem v Radizelu, 3. na državni trojanski cesti št. 50 za progno od km 138.0 do km 141.0, 4. na državni ptujski cesti št. 17 za progno od km 13.0 do km 19.0, 5. na državni ptujski cesti št. 17 za progno od km 19.0 do km 24.0 in 6. na državni varaždinski cesti št. 47 za progno od km 98.93 do km 98.17. Prošnje je treba vložiti do 10. novembra. Okrajno glavarstvo v Kranju pa razpisuje dve mesti državnih cestarjev-delavcev na proti državne ceste št. 2 od km 964.5 do km 671.5 s sedežem v Zupzah in od km 681.5 do 688.5 s sedežem v Hrušici. Prošnje je treba vložiti do 20. novembra.

— Oddaja del za napravo požarnega hidranta. Gradbeni oddelk direktije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 23. t. m. ponudbe glede oddaje del za napravo t. m. ponudbe za oddajo del za napravo požarnega hidranta pri vodni postaji v Zelzah pri Rakeku. Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoj pa pri omenjenem oddelku.

— Tečaj za radiotelegrafiste trgvske mornarice. Zbornica TOI v Ljubljani opozarja, da priredil direktija pomorskega prometa v Splitu 3-mesečni tečaj za radiotelegrafiste trgvske mornarice v Šibeniku. Tečaj se prične 1. februarja 1931 in je brezplačen. Pogoj za sprejem je dovršeno 18. in še ne prekorajeno 30. leto starosti, naše državljanstvo, popolno zdravje in sposobnost za tako službo, dobro vedenje in dovršitev vsaj 4 razredov srednje ali enakovredne šole ter znanje angleškega ali francoskega jezika, ali nemškega jezika. Za preskrbo mora skrbeti vsak sam. Prošnje je vložiti kolekovano pri gori navedeni direktiji do 1. decembra t. l. ter priložiti rojstni list, domovinski list, šolsko izpričevalo, izpričevalo o npravnosti in zdravniško izpričevalo, ki ga izda zdravnik direktije pomorskega prometa v Splitu. Absolvenci tega tečaja dobe na podlagi dovršenega izpisa sprečevalo, ki jim daje kvalifikacijo za telegrafsko prakso na trgovskih ladjah. Po enem letu prakse in položenem praktičnem izpitu pri telegrafski šoli kr. mornarice v Šibeniku izda direktija pomorskega prometa kandidatu sprečevalo za ladijskega radiotelegrafista II. razreda. Podrobnejše informacije dobe zainteresirani pri direktiji pomorskega prometa v Splitu.

— Delomrneži in izkoriščevalci občinskih podpor. Za delomrneže in izkoriščevalce občinskih podpor so proglasi. Franc Kac iz št. Janža na Dravskem polju, Anton Tanšek iz Teharjev, Janoš Fartelj iz Murske Sobote ter njegova žena Veronika in otroci Ludvik, Gizela in Karol, Alojzij Kovačič iz Vrholj, Ferdinand Gestrin in Adolf Belič iz Ljubljane, Karl Weis iz Mozelj, Anton Adamič iz Vidma pri Krškem, Marija Krevs iz Trebelnega, Rudolf Sajovic iz M. t. nika, Stanislav Kosovna iz Medvod in Josip Janež iz Gerova okraj Čabar.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo po dolinah iz megle prišlo, v planinah bo pa lepo vreme. Včeraj je bilo po vseh krajih naše države bolj ali manj oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 25, v Sarajevu in Skoplju 21, v Beogradu 20, v Zagrebu 17, v Mariboru 16,2, v Ljubljani 12,7. Davi je kazal barometer v Ljubljani 764,1, temperatura je znašala 10,3.

— Strašen samomor v Sarajevu. V Sarajevu je v soboto zjutraj na strašen način končal življenje pirotehnik Mihajlo Prijović. Pred usta si je postavil bombo in pritisnil na prožino. Eksplozija je bila tako

silna, da se je stresla vsa hiša. Prestrašeni prebivalci so planili na cesto. Ko so stopili v Prijovičovo sobo, so ga našli na postelji strahovito razmesarjenega. Vzrok samomora je bila baje beda. Delavec je napisal poslovilno pismo svoji materi, v katerem jo prosi, naj mu oprosti.

— Slovenec obojen na 5 let ječe v Bjelovaru. Pred sodiščem v Bjelovaru se je te dni odigral epilog krvavega zločina. Mladi vinar Stefan Zeleznik in seljak Tomo Sefak iz Kutine se že delj časa nista razumela. Ko je nekoga dne v marcu Stefan po napornem delu zadremal, je pristopil Zeleznik ter ga z motiko večkrat udaril po glavi. Sefak je obležal mrtev. Zeleznik se je te dni zagovarjal pred sodiščem. Oboženec se je zagovarjal, da je ravnal v silobranu, češ, da ga je Sefak prvi napadel. Ker ni bilo prič, se sodišče ni moglo verjeti o njegovi krivdi. Obojen je bil na 5 let ječe.

— Velike sleparije in poneverbe. Policija na Sušaku je te dni prejela neko Danico Ahel, ki ima baje na vesti velike sleparije in poneverbe. Tako je posestnika Miho Buriča osleparila za 12.000 dolarjev, Kato Turino iz Šmrške za 20.000 Din, Stjepana Segulo iz Šilovice za 20.000 Din, Jelo Brnič za 15.000 Din, več trgovcev in gostilničarjev v Crikvenici za zneske od 5—30.000 Din, Filipa Poliča z Omišlja za 350 dolarjev, Ribarsko zadruzo na Sušaku za 6000 Din itd. Ahelova se je izdajala za bogatašico in veleposelstnico iz Zemuna. Policija domneva, da je večje sleparije izvršila tudi v Zemunu, Karlovcu in drugod. Preiskava proti sleparki se nadaljuje.

Aluminijasta

kuhinjska posoda je veselj vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izberbo po najnižjih cenah pri tvrdki z železnicno

STANKO FLORJANČIČ,
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 35

Iz Ljubljane

—lj Seja ljubljanske občinske uprave. V četrtek 23. t. m. ob 17. se bo vršila v veliki dvorani univerze kralja Aleksandra I. redna javna seja občinske uprave ljubljanske. Na dnevnem redu je naznanilo predsedstva, odobrenje zapisnika zadnje seje, poročilo finančnega, gradbenega in personalno-pravnega odseka in končno tajna seja. Poročila finančnega odseka obsegajo prošnjo Splošne malozelezniške družbe za prevzem garancije za gradbeni kredit v znesku 15 milijonov Din v svrhu razširjenja in zgraditve proge št. Vid. Vič, poročilo o določitvi posojev za 6% gradbeno posojilo Splošne malozelezniške družbe napram mestni občini v znesku 16.204.500 Din, poročilo o garanciji mestne občine za brezobrotno posojilo v znesku 2 milijona Din v svrhu postavitve zasilnih stanovanjskih hišic, o prošnji trgvskega bolnišnice in podpornega društva v Ljubljani za garancijo stavbnega kredita v znesku 1.500.000 Din, o ponudbi F. Heinriharja za nakup 3100m² stavbnega sveta ob Gospodstvski in Bleiščevski cesti, o prošnji Cirila Tavčarja in Albina Pavšiča za prodajo stavbnih parcel ob mestnem kopališču na Ljubljani, o kreditu za zgraditve telefonske govornice za bežigradski okraj, o ponudbi Fr. Peterce za nakup zemljišča v svetokrižkem okraju, o prošnji ljubljanskega Sokola glede brezplačne prepustitve mestnega telovadišča v Tivoliju, o nakupu sveta za zgraditve nove plinarne, o zgraditvi nove šolske poliklinike in nove šole za Bežigradom.

—lj Pruski most s Trnovskim pristanom tvori oster in nepregleden ovinek. Da je za ljudi, zlasti za otroke, ki pasirajo cesto za vogalom trafike ob mostu — od strani nepravilnih avtomobilistov in kolezarjev nevarnost velika, je gotovo. Že večkrat je tam kak kolezar povozil otroka k sreči brez resnih posledic. V soboto zvečer pa je neki avtomobilist povozil psa, ker je na ovinku prenelo zavil. Lastnica je mrtvega psa odnesla domov v cekarju — kaj je pa hotela drugake. Lahko bi se dogodilo, da bi bil prav tako povozen otrok; izgubo psa se že lažje preboli. Torej, previdnost, avtomobilisti!

—lj Resljeva ali — Reslova cestar. Ulični napis na Resljevi cesti slove na veliki tabli Reslova, na malih Resljeva cesta. To sicer ni nič takega, da bi se bilo vredno pričati, dobro bi pa bilo vendar, da bi se zedinili za enoten naziv — mirnim potom, četudi je v Ljubljani v navadi, da imamo za marsikatero ulico ali cesto vsake kvatre drugo ime. — Znano je, da je Resel (ne Reselj) iznajditelj ladijskega vijaka, rodom Čeh in da samotarji v Ljubljani, pri Sv. Krištofu. Ker se bližajo vsi sveti, upamo, da ni odveč, če se spominimo njegovega imena.

—lj Svojevrsna reklama na Sv. Petra cesti. Neki trgovec razstavlja ob lepem vremenu na trotuarju omenjene ceste celo grmado trdega sira v velikih hlebcih, ki ima razloženega po nekakšnem pultu. Reklama učinkuje, kupcev je v trgovini vedno dovolj. Morda bo imel podjetni trgovec kmalu več posnemaletov in Ljubljana bo popoln bazar.

—lj Masarykova cesta bi bila lahko najlepša v Ljubljani in bi morala pravzaprav tudi biti. Najgrša sicer ni, lepa pa tudi ne, četudi jo krasita palača in hotel, ker jo kazi nekoliko kolodvor z nekakšno »divje romantično« okolico, precej pa nezazidane parcele od nji, pašniki, na katerih se sicer ne pase govedo, temveč oči tujcev. Pri Resljevi cesti kar nenkrat zmanjka, zaključena je s puščo, kjer bujno uspeva plemenita zel — kopriva in klaverno stoji par žalostnih barak. Ne vemo tudi, če so zaradi nevarnosti požara barake dovoljene ob železnici. Samotno in žalostno je tam kot na pokopališču, poleg pa je tudi velika zaloga nagrobnikov,

kar harmonira z okoljem. Masarykove ceste pa ni s to puščo konec, nadaljuje se zopet ob Friškovicu do Šmartinske ceste. Ker je tako romantična z nešteti motički in z drugimi lepotami, zato ni čuda, da so jo po njej tako neopaženo pobrisali zločinci s carinarice; je prvovrstno turistično za »junake« in njih »junaštva«, kar nam pričajo zadnji dogodki.

—lj Opozoritev na dopolnilni avtogenski tečaj. Zavod PO Zbornice TOI ponovno opozarja, da se prične v četrtek ob 8. uri zjutraj v livarni Tehniške srednje šole v Ljubljani avtogenski tečaj za dopolnitev že izvežbanih varilcev. Tečaj bo trajal 7 dni celodnevno. Predaval bo inženjer tvornice za dušik v Rušah g. inž. Leo Knez. Praktične vaje pa bode vodil varilni mojster iste tvornice g. Djurakovič. Proštil je samo malo število mest. Kdor se še ni prijavil, naj stori to nemudoma osebno pri Zavodu PO Zbornice TOI med uradnimi urami. Le izjemoma se bodo sprejeli po razpoložljivosti prostora prijavljeni ob otvoritvi tečaja.

—lj Bukova drva, trboveljski premog in koks pri tt. »KURIVO«, Dunajska c. 33, telefon 3434 (na Balkanu).

—lj Opozoritev radi brezplačnih popravil v avtogenskem tečaju. Zavod PO Zbornice TOI ponovno opozarja zainteresirane, ki imajo kake komplicirane pokvarjene avtomobilske ali strojne dele ali kake druge predmete, da jih sprejema zavod brezplačno v popravilo, ki se bode izvršilo v specialnem tečaju za dopolnitev že izvežbanih varilcev pod strokovnim vodstvom inženjerja in varilnega mojstra — specialista. Predmete je dostaviti najkasneje do četrta 23. t. m. v livarno Tehniške srednje šole v Ljubljani. Izjemoma se bodo sprejeli taki predmeti samo še do sobote 25. t. m.

—lj Spored pevskega koncerta, katerega priredi drvi ob 20. uri v Filharmonični dvorani ga. Marija Novak-Cepič: Milojević: Japan, Manojlovič: Moja draga. Lajovic: Mesec v izbi in Splee Škerjanc: Beli oblaki in jesenska pesem, Oster: Solnce v zavesah, Obhajam se s tišino in Oh, kako sem bolan. To je prvi del koncerta. V II. delu pa so sledeče točke: Gotovac: Jur tri noči, Zvira voda iz kamena, Grgošević: Slavonški kolo, Konjovič: Sunce bi sjalo (bosanska), Of, aman, aman (južnosrbska). Stanko Vraz-Niko Stritof: Priša je cesarski pot, Hodi na Ajnčuka, pa kaj to mora biti in Micka bi rada Jurčka dobila. Opozorjamo na prvi javni koncertni nastop simpatične pevke, ki ima izredno lep glas in Betetovo šolo. Na klavirju jo spremlja konservatorist Marijan Lipovšek. Vstopnice v Matični knjigarni in na večer koncerta od pol 8. ure dalje v veži Filh. družbe.

—lj J. A. K. Triglav. Drvi ob 20 se bo vršil v salonu gostilne Sedej (Kolodvorska ul.) članski sestanek. Odbor poziva vse člane, posebno nove, da se sestanka sigurno udeležijo. — Odbor.

—lj Podružnica »Sadjarskega in vrtnarskega društva« v Ljubljani priredi predavanje o okrašanju grobov v sredo, 22. t. m. ob 20. uri, zaradi skioptičnih slik na univerzi, v dvorani mineraloškega inštituta, ki je v prtilju na levi strani. Predaval bo znani strokovnjak g. inž. Ciril Jeglič. Vstopnine ni in dobrodošli so nam vsi zainteresenti.

Novice iz Amerike

Na farmi Josipa Lavriča v Clintonu blizu Forest City si je pretekli mesec na strašen način končal življenje 55letni Martin Grum. Mož si je v nedeljo 21. septembra položil kos dinamita na prsa in ga zažgal. Eksplozija ga je strahovito razmesarila, samo glava je ostala nepoškodovana. Čez dva dni so našli na farmi ostanke njegovega trupla, ki so ga bili psi že ogolali. Vzrok samomora ni znan. Samomorilec ni imel sorodnikov.

7. septembra se je pripetila v rudniku v kraju Herminie težka nesreča, katere žrtev je postal Janez Zucek. Usodnega dne sta prišla dva sodelavca mimo njega. Videla sta, da v rovu sicer gori luč, toda vse je bilo tiho. To se jima je zdelo sumljivo in začela sta klicati Zucka, ki se pa ni oglašil. Rudarja sta stopila v njegov rov, našla sta pa Zucka mrtvega za jamskim vozičkom. Med delom se je utrgala večja plast premoga in ga zasula. Težka skala mu je zmečkala glavo in nesrečnež je bil takoj mrtev.

18. septembra je v Universalu blizu kraja Center umrl 59letni Janez Jerab. Pokojni je bil doma iz vasi Hotavlje nad Škofjo Loko. Zapustil je ženo, 2 hčerki in 2 sina. — V Chicagu je v bolnici po dolgi in mučni živčni bolezni preminul Alojzij Kodilja. Pokojni je bil star 46 let, doma je pa bil nekje z Notranjskega. Sorodnikov ni imel. — 25. avgusta je umrla Frančiška Pleše, rojena Burgar. Pokopali so jo v Brooklynu. Zapustila je moža dr. Plešeta in dva otroka. — V Colorado Springs je umrl Anton Fabjančič. Pokojni je bil doma iz Postojne. Zapustil je ženo in hčerko. — Težka nesreča se je pripetila v kraju Ely, država Minnesota, kjer je nekdo obstrlel Sletno Helena Perušek. Krogla iz puške je zadela deklico v brado. Otroka so prepeljali v bolnico. — V kraju Joliet, država Illinois, so 27. septembra položili k večnemu počitku šletnega Janeza Pluta.

Prej ali zdaj.

— Živimo v znamenju napredka. Če je v starih časih kdo dejal, da kupi ženi stroj, je vsak vedel, da ji kupi šivalni stroj. Zdaj pa nihče ne ve, ali ji kupi pisalni, šivalni ali računski stroj ali pa celo avtomobil.

— Je pač tako, vse je moderno: vozovi brez konj, smodnik brez dima, brzojav brez žice — toda še nihče ni izumil dote brez neveste.

Sportna.

Svat mlademu možu: Ste vi ženin? — Ne, jaz sem v predzadnjem kolu izpadel.

Splošen praznik praznih žepov, upov, src...

Včeraj je bil dolgočasen jesenski dan, zato so ostali ljudje večinoma doma

Ljubljana, 20. oktobra.

Torej, včeraj je bila zopet nedelja. To se pravi, da smo praznovali in praznovati se zopet pravi, kaj že? Po mojem mnenju so prazniki nekaj praznega, luknje med dnevi. Če smo pa že pri luknji, je treba nadaljevati. Torej, praznovati se pravi — imeti opravke z luknjami. Nedelja je potem takem praznovanje žepov. Če hočem odkrito povedati, moram reči, da je nedelja dan praznih žepov in še drugih praznih reči. Če pa ne verjamete, no, potem je pa menda dan praznenja ne samo praznovanja tega in onega.

Nikar mi ne zamerite, da so me napadle tako visoke filozofske misli, kajti včeraj je bil tak dan, da je človek zelo lahko postal sv. Avguština. Vem pa, da ljudje dandanes čislajo vse bolj drugačne Avguštine, ki se jim menda pravi smešni Avgusti. Nisem pa regent vremena, zato me ne zadene krivda, da je bilo včeraj tako obupno kislo.

se je vlačila meгла

Med hišami kot simbol našega prekrasnega begla mesta; človeku mora postati slatko in mehko pri srcu, ko pogleda ven v božjo naravo. Kar zjokal bi se od milobe. In na vse svete se spomni in na pokopališče. Poleg tega pa še na vse druge podobne žalosti, praznike in praznine.

Meščani so jo korajžno mahal ven, celo brez neizogibnih kranjskih dežnikov, saj meгла je dobro znamenje. Mnogi so se odločili za naskok Šmarne, Šmarjete in ne vem kakšne gore še, oborožili so se s klobasami, »šnopsom« in adio dolgčas v Ljubljano vred!

Pozabiti seveda ne smemo vernikov, ki so v gledno napolnili cerkve. Se pač pozna, da smo že daleč od prvega. Mnogi so pa ostali kar zunaj na trgih ter zdehali in željno pričakovali, kdaj se odpre nebo. Može so bili na Marijinem trgu in v Zvezdi, največ starih poklicnih vremenskih prorokov, nekaj pa je bilo tudi mlajših, ki jim drage in ljube boljše polovice ne dajo doma ljubega miru, ki ga je človek zlasti dandanes tako zelo potreben.

Veselega je bilo res zelo, zelo malo, kaj bi vam pravil, žalostnega pa je zadnje čase toliko, ko ljudje kar na debelo umirajo in so jih tudi pričeli klati, da je človeka kar groza, če ni slučajno upravniki pogrebnega zavoda ali postrešček, ki nosi vence ob pogrebi. Res, kar mrazilo me je od skrbi, kako bi naj vse te žalostne stvari preskočil, ne da bi pero namočil in solzo potočil, pa se mi res ni posrečilo. Žalostno, je žalostno zadnje čase v Ljubljani, po časniki uspeva komaj obešenjakov humor, drugod pa še ta ne. Aktualno bi bilo, da bi postal ljubljanski Jeremija, pred pošto bi se postavil, pa bi pričel tuliti kot to delajo avtomobili. Pa saj človeku kar besed zmanjka. Sicer se še ni tako preveč poznalo, kakšne strahote nam glodajo srca, ljudi je bilo povsod dovolj in so bili vsi lepo udani v svojo usodo. Na promenadi je bilo toliko studentov

kot na dijaškem sejmu

ali na Miklavževem, čemur se ni čuditi, ker jih je najbrž prišla jesen ali vsčipnila za pesniške žilice, ki so sicer prišle iz mode, ampak človek vseeno ne more svoje narave zatajiti. Poleg tega (jeseni namreč) pa je bila še v Jakovičevem paviljonu umetnostna razstava — vstop prost, kdo bi zatajil svoj zavist umetniški čut in še morda poslanstvo, kajti v Ljubljani je izredno mnogo izvoljencev božjih, ker je visoko kulturna.

Na razstavi so taki in razne vrste esteti in ljubitelji narodnega in lepega občudovali dostojanstveno vse, kar se je nudilo očem. Tudi mene je zapeljal prost vstop, kakor druge. Vse mi je zelo ugajalo tako,

da ne morem dati niti duška svojemu vznicanju. Povedati vam pa ne morem, kaj vse sem videl, ker to bi bilo nekakšno omalovaževanje razstave — kajti umetnin je bilo tam toliko, da se jih ne da naštet. Sicer pa ne smem naštevati tudi zaradi tega, da ne bo kakšnih zamenjav, ki so sicer pri nas obilnatne. Moram priznati, da sem na razstavi zamenjal že nedolžno bluzo za ženske hlače, pa ni bilo ne eno, ne drugo, temveč samo narodna umetnina. In na promenadi se mi je mudilo, sicer drugim tudi. To pa najbrž zato, ker so umetnine vzbudile naša vzvišena čustva. Treba pa je seveda spoštovati tudi druge domače stvari in promenada je vendar tudi domača.

Promenadni koncert

se je začel nekoliko pozneje kot je bil napovedan. Najbrž zaradi vremena, ampak dež si je premislil, Elija je najbrž tudi zaspal, kdo bi mu zameril. Solnce je seveda tudi dremalo, da ljudje res niso vedeli, kako in kaj bo z vremenom. Končno pa so vendar začeli gosti tako, da je kar listje padalo s kostonjem in da je marsikateri ječalo srce. Kavarniškega vrta ni bilo več, odnosno stolov in miz, baje so se gostje začeli pritoževati, da so jim kostonji deževali v vodo in po nosovih, pa tudi listje in kavke so nevljudni. Pa kaj nas vse to briga! Samo da je godba. In godba je bila imenitna, ljudje tudi, med katere moram pristihi tudi dekleta in mladino sploh. Bili so vmes, kajpa, tudi stari, ki so tožili nad revmatizmom, mladi pa so se napihovali, ali bolje rečeno šopirili, da ne bo tudi drugod zamenjane, ker ni obilnatna. Kaj bi še povedal? Ljubezni je cvetela, dekleta so rdeli, srca so pela, promenada je kar gorila, od brušenja pet namreč, in nad vse je poetična meгла visela, in da ne pozabim, vsa Zvezda se je z listjem odela, da je bilo tudi po tleh mehko, ne samo v srcih.

V slaščičarnah ni bilo preveč gneče, najbrž zato, ker jim kostonjarji resno konkurirajo, da, pri kostonjarjih se je sladkala mladina, pa tudi stare zakonske pare sem videl, ki so si s kostonjem obujali davne sladke spomine in skomine. Popoldne pa je

cvela pšenica

v avtobusih namreč, lastnikom avtobusov, kar je prav, saj oni končno niso krivi, niti tega ne, da bodo kmalu vsi sveti, ker ljudje tako silijo na pokopališča. Na svetu vse prav pride, tudi vsi sveti. Kako je bilo tu in tam, res ne morem povedati natančno, v Tivoliju je plesal vrtljak, to vem točno, ne bo zamenjave, na Golovcu so pa menda iskali kostonji, na Rožniku — kdo ve kaj, gotovo kaj lepega. V gostilnah so se ganljivo pridružili in vriskali in se bratili z dalmačincem. V kavarnah so sedeli pri vodi, to se razume, tudi v gledališčih jih je bilo nekaj, v kinematografih pa gotovo tudi. Tako je zopet minula nedelja, ki ni bila ne lepa ne grda.

Sosedje.

— Kako ste zadovoljni z novim stanovanjem? — Vse bi bilo dobro, moti nas samo to, da slišijo sosede vse, kar govorimo.

— To se da lahko preprečiti. Naprave debelejšo steno. — Ne, to pa ne gre, ker bi potem mi ne slišali, kaj govore sosede.

Pred izložbo.

— Pogled, moziček, kako krasni brljanti so v izložbi. Biste se tako, da človeka kar oslepi. — Prav imaš. Pojdva hitro naprej, da ne oslepi.

